naudingas piliečių dalyvavimas atliekant judumo situacijos problemų analizę, užtikrinant plačią visuomenės paramą planuojamiems veiksmams ir vertinant sėkmes ir nesėkmes.

Be šios veiklos, gairėse[28] nurodyti etapai yra tinkamas momentas pranešti visuomenei apie užbaigto etapo rezultatus. Trečiasis etapas suteikia galimybę kartu su piliečiais patvirtinti strateginę kryptį, o ketvirtasis etapas naudingas tuo, kad kartu su piliečiais švenčiamas DJMP priėmimas.

2 skyrius - Geroji patirtis

Šiame skyriuje bus pristatyta geroji patirtis ir atvejų tyrimai, susiję su darniu judumu ir jo įgyvendinimu kai kuriose ES šalyse.

Visų pirma, remiantis ankstesniame skyriuje pateiktais paaiškinimais, pateiksime keletą pavyzdžių, kad turėtumėte realų pavyzdį, kaip daugelis miestų jau pereina prie tvaraus transporto. Pasirinkome tris skirtingas temas, kurias aprašėme anksčiau, t. y. gerąją patirtį, susijusią su judumu dalijantis transporto priemonėmis, gerąją patirtį, susijusią su transporto sektoriaus poveikio ES miestuose vertinimu, ir gerąją patirtį, susijusią su piliečių dalyvavimu siekiant tvaresnių miestų.

2.1 Judumo dalijantis transporto priemonėmis praktika

Vis daugiau miestų ieško sprendimų, kaip į miestų planavimą įtraukti judumą dalijantis transporto priemonėmis. Tarp tokių pavyzdžių - „Ride With Via“ sukurta programinės įrangos platforma, leidžianti naudotojams išbandyti važiavimą taksi kartu su kitais keleiviais pagal iškvietimą Milane. Buvo išbandytos dvi paslaugos „nuo durų iki durų“ ir „nuo kampo

[28] 2014 m. Europos Komisijos Mobilumo ir transporto generalinis direktoratas patvirtino Darnaus judumo mieste plano rengimo ir įgyvendinimo gaires. Jų atnaujinimas 2019 m. spalio mėn. paskelbtas kaip antrasis Europos gairių leidimas.

iki kampo“, kai keleivis turi nueiti nedidelį atstumą iki paėmimo stotelės, kad būtų optimizuotas maršrutas. Pažangi sistema realiuoju laiku suranda keleiviams tinkamiausią taksi ir protingai nukreipia jį po miestą. Vairuotojai buvo apmokyti naudotis vairuotojo programėle ir susijusios platformos paslaugomis. Tiek programėlė, tiek centrinė ryšio paslauga susieja vairuotoją ir naudotoją, jei kyla problemų dėl mokėjimo apdorojimo ar paėmimo. .

Kitas puikus pavyzdys - Kaskaiso miestas. Projekto tikslas buvo sukurti darnesnę judumo sistemą mieste, suteikiant mažiems vaikams ir studentams daugiau judumo galimybių. Siekiant užtikrinti, kad studentų ir mokinių kelionės į mokyklą ir iš jos bei į kitas vietas būtų kuo saugesnės ir patogesnės, specialiai jų poreikiams tenkinti buvo sukurta iniciatyva CHILDFY. Projekte daugiausia dėmesio skiriama judumui dalijantis transporto priemonėmis, todėl kuriama plati platforma, leidžianti naudotojams naudotis įvairiomis transporto galimybėmis. Naudodamiesi programėle, tėvai gali derinti ir siūlyti transportą savo vaikams kartu su kitais tėvais, taip užtikrindami, kad jie į mokyklą atvyktų efektyviai ir saugiai.

2.2 Poveikio matavimas: piliečių mokslo pavyzdžiai

Vykdant projektą „WeCount“, penki miestai (Madridas, Liubliana, Dublinas, Kardifas ir Leuvenas) susivienijo ir per 2020 m. sutelkė 1 500 piliečių, kurie, remdamiesi Flandrijos „Telraam“ patirtimi (PolisNetwork, 2019), taikydami įtraukius piliečių mokslo metodus kartu kūrė kelių eismo skaičiavimo jutiklius. Ant kiekvieno dalyvaujančio namų ūkio lango, nukreipto į kelią, buvo sumontuoti keli nebrangūs automatiniai kelių eismo skaičiavimo jutikliai, kurie leido valdžios institucijoms kiekybiškai įvertinti vietos kelių transportą ir automobilių, didelių transporto priemonių, dviratininkų ir pėsčiųjų greitį. Be to, šia iniciatyva buvo siekiama kaupti mokslines žinias judumo ir aplinkos taršos srityje ir skatinti kurti bendrai parengtus, pagrįstus sprendimus, skirtus įvairioms kelių transporto problemoms spręsti. Iniciatyva „WeCount“ buvo sukurta siekiant

suteikti penkių Europos miestų gyventojams galimybę imtis pagrindinio vaidmens rengiant duomenis, įrodymus ir žinias, susijusias su judumu jų bendruomenėse.

Belgijoje piliečių mokslas buvo naudojamas duomemins aopie saugumą gatvėse rinkti ir matuoti. Bandomajame projekte dalyvavo Flandrijos (Belgija) paaugliai, kurie skaitmenino ir vertino savo kasdienes keliones iš namų į mokyklą. Vykdant šį bandomąjį projektą buvo sukurta internetinė platforma, pavadinta „Dviračių barometru“. Nuo oficialaus platformos paleidimo kovo mėn. iki projekto pabaigos 2020 m. birželio mėn. 1 256 paaugliai iš 31 mokyklos suskaitmenino 5 657 km kelių, iš kurių 3 750 km buvo įvertinti pagal patogumą ir saugumą važiuojant dviračiu. Gauti rezultatai suteikia detalių (erdvinių) įžvalgų apie vietos saugumo situaciją Flandrijoje ir konkrečiuose mokyklų rajonuose (Storme ir kt., 2022).

Kitas vertingas pavyzdys - Brėmeno miestas, kuris tradicinius duomenų rinkimo metodus papildo visuomenės patalkosgrindžiamais metodais, kad išanalizuotų judumo plėtros mieste problemas ir galimybes. Aktyvi dalyvavimo strategija ir naujoviški internetinio dalyvavimo moduliai leido piliečiams tapti pagrindiniais duomenų šaltiniais. Piliečiai atsakinėjo į klausimus - „Kur reikalai klostosi blogai?“ ir „Kur reikalai klostosi sklandžiai?“ - naudodamiesi internetine platforma, kuri leido naudotojams toliau žymėti konkrečias vietas žemėlapyje ir spalvotai žymėti įrašus pagal transporto rūšį. Portalas sulaukė daugiau kaip 100 000 peržiūrų, 4 000 įnašų, 9 000 komentarų ir 100 000 komentarų „patinka“ arba „nepatinka“ (Rupprecht consult, 2019).

2.3 Piliečių dalyvavimas

CIPTEC visuomenės patalkos platforma yra Salonikų Aristotelio universiteto Transporto sistemų tyrimų grupės sukurta priemonė. Joje piliečiai gali teikti idėjas, kaip pagerinti viešąjį transportą, ir komentuoti kitų pasiūlytas idėjas. Ji jau buvo pradėta naudoti keliose šalyse ir Europos lygmeniu, pritraukiant keletą novatoriškų pasiūlymų dėl viešojo transporto ir taip įrodant, kad viešasis transportas yra ideali sritis visuomenės patalkos veiklai (Civitas, 2022).

Šis procesas padidino viešojo transporto kaip transporto rūšies dalį, nes buvo kreiptasi tiesiai į naudotojus, prašant Frankfurto gyventojų pasidalyti novatoriškomis idėjomis, kurios padarytų viešojo transporto sistemą jiems patrauklesnę. Naudodamiesi lengvai pasiekiama skaitmenine platforma, naudotojai galėjo pateikti savo idėjas ir balsuoti už labiausiai patikusias. Taip buvo išrinktos daugiausia balsų surinkusios idėjos, tarp jų - siūlyti kombinuotus bilietus į renginius ir viešąjį transportą bei patobulinti ženklinimą kelyje, kad tramvajams netrukdytų nelegaliai pastatyti automobiliai.

Dar vienas puikus pavyzdys - **SmartMove ataskaita** „Viešojo transporto skatinimas kaimo vietovėse teikiant aktyvaus judumo konsultacijas“. Aktyvaus judumo konsultavimo kampanijomis, kaip paaiškino Gamtos išteklių ir gyvybės mokslų universiteto (BOKU) Transporto studijų instituto vyresnysis mokslinis bendradarbis Oliver Roider, siekiama padidinti viešojo transporto naudotojų skaičių periferinėse ir kaimo vietovėse teikiant individualizuotą informaciją ir organizuojant interaktyvius renginius su gyventojais. Dėl aktyvaus judumo konsultavimo kampanijų, kurios buvo pradėtos aštuoniose įgyvendinimo teritorijose, šiose teritorijose viešuoju transportu imta naudotis 16 % daugiau.

Taip pat yra daug gerų pavyzdžių, kaip piliečiai įtraukiami ir dalyvauja kuriant ir vertinant PUMS.

2019 m. gegužę Flandrijos administracijos Aplinkos, gamtos ir energetikos departamentas (LNE) pradėjo naudoti internetinį įrankį „Mobiscore“, kuriuo konkrečiam namui ar žemės sklypui suteikiamas „prieinamumo įvertis“. Šis suteikia informacijos potencialiems namo pirkėjams ar nuomininkams apie tai, kaip gerai įvairūs objektai, pavyzdžiui, geležinkelio stotis, autobusų stotelė, mokykla ir pan. - gali būti pasiekti tvariu būdu, pavyzdžiui, pėsčiomis ar dviračiu. Šia priemone departamentas nori didinti piliečių informuotumą apie poveikį judumui, kurį daro gyvenamosios vietos pasirinkimas. Sprendimas pirkti ar nuomotis būstą yra įtakingas momentas, kuriuo galima pasinaudoti ir paskatinti judumo elgsenos pokyčius, pavyzdžiui, susisiekimo priemonių pasirinkimą. Žmonės, norintys persikelti į naują būstą, gali lengvai palyginti skirtingų vietovių pasiekiamumą „Mobiscore“ svetainėje (www.mobiscore.be - tik olandų kalba). Ši priemonė taip pat galėtų tapti naudinga analitine priemone planuojant judumą mieste. Kadangi pagal šią priemonę kiekvienam hektarui (100x100 m) suteikiamas prieinamumo įvertis, žemėlapyje, sudarytame iš skirtingų įverčių funkcinėje miesto zonoje, būtų galima matyti, kuriose zonose prieinamumas yra didelis, o kuriose - mažas. Tai, pavyzdžiui, gali padėti nuspręsti, kuriose vietose reikėtų skubiausiai atnaujinti viešojo transporto ar dviračių jungtis. Be to, jis neabejotinai gali padėti geriau susieti miestų plėtros politiką su judumo planavimu, nes parodys, kur reikėtų plėtoti gyvenamųjų namų, mokyklų ir pan. statybą, kad būtų skatinamos darnios transporto rūšys.

3 skyrius - Praktinė veikla

Šiame skyriuje bus pateikta praktinė veikla, skirta praktiškai pritaikyti ir išbandyti pristatomus įgūdžius. Siūloma veikla leis jums aktyviai dalyvauti pokyčiuose ir praktiškai prisidėti prie permainų siekiant tvaresnių miestų.